

Idiopathicus, &
sympathicus.

autem omnibus facile patent, quæ conjungi, quæ præcedere, quæ demum succedere possint, ac debeant catarrhis à qualibet causa genitis, quæ cum facillima sint, catarrhus autem ex se ipso innotescat, eadem non prosequetur ulterius. Patet similiter, qui catarrhus dici possit idiopathicus, qui sympatheticus; erit enim idiopathicus, qui generatur intra cranium per causam internam, aut externam: sympatheticus, qui in aliqua alia parte, vel aliquibus, vel toto corpore. Quæ de Morbis Capitis memoriae gratia sufficient; de hydrocephalo enim, cum de hydrope in genere, de cerebri autem abscessu, & sphacelo similiter, cum in genere de tumoribus.

DE MORBIS PECTORIS, Et primò Cordis. INTERMISSIO PULSUS.

ETSI de intermissione pulsus more Medicorum egimus in doctrina generali pulsuum, quia tamen & ibi exposita solum pauca sunt ex iis, à quibus ejusmodi intermissio potest provenire, & hæc eadem ab affectione aliqua Cordis præter naturam plerumque pender, ac demum quia indiget ulteriori explicatione, hic de eadem rursus agimus distinctius, eamque morbis Cordis annumeramus. Quoniam itaque ut percipiatur pulsus in arteriis corporis, oportet, ut cor constringatur, & restituatur alternè, & cum constringitur, trudat sanguinem in arterias: cum restituitur, eundem recipiat à venis; duæ igitur erunt generales affectiones cordis, quibus fieri, ut pulsus cesseret, si scilicet Cor alternè contrahi, aut restituiri non posset, aut si sanguis in ipsum influere, vel effluere nequeat, licet motu ejusdem Cordis non vitiato. Quicquid igitur facere potest, ut cor alternè non contrahatur, aut restituatur, vel sanguis non influat, aut non effluat, omnino faciet, ut pulsus cesseret, & siquidem causæ ejusmodi operationes prohibentes non operentur continuè, sed identidem per incerta, aut certa intervalla temporis, pulsus cessabit, & rursus excitabitur per certa, aut incerta intervalla temporum, seu, quod idem est, intermittit. Exponamus igitur oportet, quæ illa sint, à quibus ejusmodi impedimentum haberi potest, & primò motum Cordis prohibitum respiciemus. Quoniam itaque Cor est musculus, seu movetur per confluxum sanguinis, & liquidi nervorum in villos suos; primò igitur si ponatur facultas aliqua ad cerebrum,

Intermissionem
pulsus faciet o-
mne prohibens
influxum sanguini-
nis in cor, aut
cordis contra-
ctionem & resti-
tutionem, dum-
modo prohibens
illud continuè
non operetur.

brum, quā fieret, ut spiritus influerent non alternè juxta naturæ ordinem, sed multo rariū, tum fieret intermissio pulsus. Si igitur ad cerebrum pressio qualibet tanta, ut non occludat quidem penitus nervos ad cor tendentes, sed eorum amplitudinem ex parte constringat; igitur per loci constricti angustias etiam nulli spiritus in dato tempore effluent ob minimam minimæ eorum quantitatis vim per majores angustias nitentem, adeoque expectare cogentur, quo usque plures alii ad easdem angustias coacervati sint, ac tum momento composito ex momentis omnium pervadentur angustiae eorum nisi dilataæ, adeoque in cor derivabuntur, quod sane tum solummodo pulsabit, cum antea per totum tempus, quo spiritus ad angustias nervi substiterunt, quieverit, seu pulsus intermisserit. Idem secuturum patet, si pressio tanta fuerit, ut nervi occludantur ex toto, nisi quod longiori tempore opus erit, ut vis occlusionis superetur per affluxum plurium, ac plurium spirituum, qui demum composito ex omnibus impietu vim pressionis superent, & per nervum cordis ad usque cor ipsum deriventur. Quicquid illud fuerit, sive tumor, sive lapis, sive os, sive callus, sive humor, sive quid coagulatum, seu quidvis aliud, dummodo exposita ratione premere possit, intermissionem pulsus excitabit. Facilè autem di-gnosti poterit, quando intermissio pulsus à causa intra cranium vigente proveniat; tunc enim vel aliquis dolor capitis, ut pulsans, aut gravans &c. vel torpor, stupor, delirium, atque alia his similia in morbis capitis exposita cum ejusmodi intermissione conjuncta erunt. Similiter intra cerebrum vigebit causa intermissionis, si ita pauci generentur spiritus, ut vel fieri non possit effluxus in villos alternè ad naturæ leges, sed ratiū, vel ita fluant à glandulis raro, ut idem influxus in villos ad naturæ leges similiter fieri non possit. Id autem vel ex eo proveniet, quia parum sanguinis ad cerebrum derivetur, & hoc rursus, vel quia in universo corpore parum ejus continetur, vel quia alicubi stagnat, aut si apta quantitas sanguinis derivatur ad cerebrum, non trajiciatur in glandulas sufficiens generandis spiritibus quantitas ejus. Defectus spirituum à quacunque causa debilitatem totius corporis, Quid conjunctum habeat. torporem, stuporem in sensibus omnibus faciet sine aliis affectionibus, quod similiter contingit, cum sanguis minimæ quantitatis continetur in corpore: quando autem sanguis alicubi stagnat, aderunt conjuncta quælibet cum decubitu sanguinis ad aliquam partem, inflammations, febres, dolores &c. Si verò glandulae sanguinem licet in naturali quantitate traductum ad cerebrum non excipient tamen in ea quantitate, quæ requiritur ad generandos sufficientes spiritus, tunc affectum erit cerebrum ipsum, & præcipue obstratum, unde conjuncta erunt cum ejusmodi intermissione quæcunque ostendunt affectionem capitis ab obstructione provenientem cum quiete sanguinis

nis ad eandem partem. Intermisso autem pulsus per defectum spirituum ex penuria sanguinis ad cerebrum derivandi est illa intermissio, quæ pluribus jam jam ex morbo aliquo morituri contingit. Manifestum autem est idem secuturum, si vel pressio, vel defectus spirituum in nervis Cordis non vigeat intra cranium, sed alicubi per longitudinem eorundem extra cranium, ut per collum, ut spatium pectoris, intra quod ducuntur, antequam

Pressio per longitudinem nervi extra cranium, & Cordi inferantur: sive etenim tumorem aliquem, vel quicquid simile, aut adnatum nervis cordis, aut partibus proximis, sed tantæ molis, ut ad nervorum usque contactum, & pressionem venerit; prementur igitur nervi, & prohibebitur influxus alternas spirituum in cor juxta naturæ ordinem, & cor à contractione quiesceret per totum illud spatium temporis, quod necessariò requiritur ad hoc, ut ad locum pressionis tot spiritus cumulentur, qui collecto simul impetu pressionis resistentiam superare possint. Sed & id facile dignoscetur; deesse enim poterit febris, si premens illud non sit inflammatio, aut tumor similis, sed tumor aliquis frigidior, durior, lapis, & hujusmodi percipietur in collo, aut pectore prope clavicularis inferius, aut superius, dolor aliquis tendens, aut gravans cum respiratione difficulti, ut patet.

Eadem intermissio generabitur, si quid premens adsit ad basim cordis, ita ut per id nervi subeuntes occludantur, ut manifestum est ex expositis. Ad basim autem cordis facilè generari poterit premens illud tum propter glandulas, quæ basi cordis adstant, ut nemini ignotum sit, quanta facilitate glandulae tumorem concipient, & in molem attollantur, tum propter pinguedinem, quæ ab basim Cordis, trunco vasorum, glandulas & inter utramque auriculam cumulatur, unde si ejus mole fiat pressio occludens, intermittere pulsus, quoque copia spirituum cumulata vim pressionis non superaverit. Sed & tum conjuncta dabuntur, quæ affectionem prope cor indicabunt, sed nulla certitudine distinguendam, à qua causa proveniat, externæ, an interna cordis basim supra, vel infra &c. dabitus enim dolor multo infra jugulos, sed qui cor validè premet quasi pondus, & à partibus proximis divellat, & cum excitatur pulsus, cor difficile moveri sentiet æger, & conqueretur, affici sibi cor semper, ac si manu validè ab aliquo constringeretur; pressio enim illa re vera constringet, & auriculas præcipue, cum sint magis cedentes, & in se ipsas concidentes. Si autem premens illud sit majus, ita ut vel motum sterni, vel pulmonum impedit, succedet etiam difficilis respiratio, & si quidem plurimum premet truncum venæ cavæ venientem à capite, vel quolibet vasorum pulmonarium, siet inflammatio capitis, faciei, & oculorum rubor, ac tumor &c. quæ tamen signa nimis dubia sunt, cum sint pluribus etiam aliis causis communia. Si igitur impedianter spiritus, producetur intermissio pulsus ob expositas necessitates.

Quia

Pressio ad basim Cordis ab expositis, à glandulis, à pinguedine &c.

Quid conjunctum habeat.

Quia verò ad motum cordis requiritur etiam sanguis; etiamsi igitur spiritus influerent in vilos ejus, & naturali ordine, non influeret tamen sanguis aliqua de causa influxum non continuè impediente, pulsus intermitteret. Primò igitur eadem pressio ad basim Cordis non quidem nervos, sed truncum arteriæ comprimens, ita ut non nisi post aliquot contractiones, & vires sanguinis cumulati superari, & discludi arteria posset, facheret, ut pulsus intermitteret non solum, quia arteriæ omnes per id temporis nihil exciperent sanguinis, quod inferiùs examinabimus, sed quia per ejusmodi defecatum sanguinis nihil successivè derivari posset in vilos cordis per tempus aliquod contractionum, unde cessaret cor à sua contractione per totum illud spatium temporis, quod requireretur ad excusum sanguinis in extrema quæque arteriæ coronariæ, postquam pressio superata est. Sed & illud difficile cognitū; conjuncta etenim habebit singula, quæ superius pressis ad basim nervis, unde altera ab altera distingui non poterit. Pressio eadem à quacunque causa in trunco, vel ramis majoribus arteriæ coronariæ per tumores, tubercula, pinguedinem, lapillos &c. sistet enim illa sanguinem in vilos cordis derivandum, unde quoisque resistentia pressionis superata non fuerit ab intruso, & cumulato sanguine, postquam sanguis jam derivatus in arteriolas coronarias effluxit universus in venas cessabit à motu cor, & intermet pulsis: idem itaque contingit, sive etiam pressio vigeat ad ramos majores. Sed etiam venis coronariis compressis prohiberi poterit motus cordis; iis enim compressis prohibebitur refluxus sanguinis, continuè autem ille affluit per arterias; igitur summi ramusculi utriusque canalis in tumorem attollentur, vilos ad contactum positos compriment, & prohibebunt influxum sanguinis in eosdem, unde contrahi non poterunt, & quiescent. Pressio autem hæc ad vasa, eorumve ramos haberi poterit facile per ea, quæ Cordi adnascuntur circa vasa, ut pinguedine mole aucta, & non naturalibus cuiuscunque generis. Vidimus nos lapidem adnatum ramis coronariis majoribus, qua dextrum à sinistro ventriculo dirimunt, & alia cuiuscunque generis generari possunt. Sed & eadem pressio à circumpositis cordi provenire potest, ut nimia aqua pericardii; quæ vel mole premat, vel fermentescat, & intumescendo premat similiter, vel tumore pericardii, vel aliqua causa ab exteriori superficie trudente identidem pericardium introsum, ut pus in empyematicis, & aqua in hydrope pectoris, quæ tamen singula difficillimè, imò nullo modo distingui poterunt à causis aliarum intermissionum, cum habere debeant eadem cum iis conjuncta, nisi quod in hisce postremis aderunt conjuncta cum empyemate, vel hydrope pectoris. Esto verò sanguis alicujus natura, vel casu aliquo fermentescens intra arterias identidem nullo ordine, atque ita quidem fermentatio sanguinis, & bullarum producio in arteriis, &

Pressio trunci arteriarum ad basim cordis, &

Quid conjunctum habeat

Pressio ad arterias, vel venas coronarias à nimia pinguedine, à lapidibus &c. à nimia aqua pericardii, pure empyematicorum, aqua hydropicotum pectoris, &

Quid conjunctum habeat

mentescat, ut veram, & majorem aliquam bullam intra arterias excitet, quæ totam cavitatem alicujus arteriæ, puta coronariæ impleat, per totum igitur arteriæ spatiū, in quo bulla continetur, nihil continebitur sanguinis, sed erit veluti folliculus aeris, qui propelletur à succedente sanguine versus extremas arterias. Derivatus igitur ad emissaria earum intra sinus musculorum hiantia, extrudetur in eos sensim aer, qui in folliculo continetur, non verò sanguis; quare quo usque folliculus non eruperit totus, succedens sanguis in sinus villorum cordis influere non poterit, adeoque per totum illud spatiū temporis pulsus intermittebat, qui rursus excitabitur statim, ac toto folliculo in sinus villorum expresso succedens sanguis intra eosdem derivari poterit. Erit id minus difficile cognitu, & minime ominosum; in ejusmodi enim intermissione nulla unquam dabatur affectio peculiaris intra pectus, sed solummodo aut per aliquam occasionem deprehendetur æger humorum facilè fermentescentium, cujusmodi acres, vividi, biliosi, &c. unde identidem per totum corpus, sed nulla lege, aut ordine punctiones sentire poterit, quod neque necessarium est. Hanc ipsam fermentationem etiam intra nervos in ipsorum liquido possibilem esse, nemo est, qui dubitate possit, rarum tamen illud propter subtilitatem, & exiguitatem molis in ejusmodi liquido intra nervos. Quæ videntur summa capita, quibus fieri potest, ut vel spiritus, vel sanguis, vel eorum neuter per aliquod spatiū temporis in villos cordis influat, coque transacto derivetur in ipsis rursus, seu intermittebat pulsus. Ulterius jam exponamus oportet, quo pacto fieri possit, ut etiam si influant in villos Cordis liquidum nervorum, & sanguis, pulsus tamen intermittere debeat. Quoniam motus Cordis componitur ex motu introrsum, nempe se ferendo in cavitates suas, ac tum contrahitur, & ex motu extorsum, nempe ab iisdem recedendo, ac tum restituitur; quicquid igitur motus hosce impedire poterit ad aliquod tempus, pulsus intermissionem procreabit. Esto igitur sanguis jam derivatus per venam pulmonariam in sinistrum sinum, sed adsit impedimentum aliquod ad arterias, quod vi naturalis contractionis superari non posse; nitetur igitur cor moveri introrsum, & sanguinem trudere, sed propter impedimentum non superabile vi naturalis contractionis sanguinem loco non movebit, neque movebit loco villos suos, unde intumescere vix poterit, & rarefactio liquidorum intra ipsis vix succederet. Interim igitur excedent è suis canaliculis secundæ guttæ, unde & ipsæ in expansionem suam nitentur, atque ita deinceps tertiae, atque aliæ ex ordine succedentes, quare tandem tanta liquidorum rarefacentium copia cumulati poterit, ut nifus eorum sufficiat superando impedimento, ac tum maximo cum impetu se effundent, & pulsus validus post magis, minusve diuturnam pro ratione majoris, aut minoris impe-

Quid coniunctum
habeat.

Budem in nervis
possibilis.

Quicquid impe-
dit, ne cor intror-
sum, aut extor-
sum moveatur.

impedimenti quietem excitabitur. Adsit igitur in arteria polypus aliquis, Polypus in arte-
vel tumor, lapis &c.: cum polypus, & ejusmodi sint quid cedens plus minus, ria, tumor, la-
prout magis, aut minus infarciunt, arteriae cavitatem plus minus impedi-pis, &c. sed &
dient, unde major, aut minor nisus ad superandum requiretur, seu major,
aut minor collectio spirituum, seu brevior, aut diuturnior intermissio fiet.
Lapides vidimus in interna arteriarum tunica, quæ hic illuc eandem exeserant,
& veluti phlogosi inflammaverant, & ad loca inflammata veluti crusta affi-
gebantur: dolor inde satis acer, & contractio arteriarum, seu constrictio,
unde occlusio, & cum lapides sint non cedentes, extensionis in arteriis per
intrusionem sanguinis difficultas major. Sed & lapidem planè admirabi-
lem vidimus genitum in altera valvularum, quæ in sinistro ventriculo ad-
stant venæ pulmonaris orificio, & impediunt, ne sanguis in eandem refluat
e sinistro sinu, qui lapis maximè variam intermissionem pulsus producebat,
dum viveret æger, mirisque ipsum doloribus affligebat, eratque necessarium
ex loco, quem occupabat lapis, ut impeditet, & liberum cordis motum
introrsum, cum contrahebatur, & liberum ejusdem motum extrorsum,
cum restituebatur: verum de his alibi. Sed & externa quælibet superius
racensita in pressione cordis ad basim huc sunt similiter revocanda, ut patet.
Sed & polypus, aut quicquid simile auriculas ita infaciens, ut eas in insignē
molem extendat, & perducat ad pressionem arteriæ, ut similiter patet. In
his autem omnibus aderit dolor, gravitas cordis, calor major ob longio-
rem motam sanguinis, nisus cordis ad motum, respiratio difficilis cum an-
helitu, ut tentet animal subsistenter sanguinem ad pulmones extrudere, ru-
bor faciei, & processu temporis etiam ejus livor, tumentes oculi &c. Esto
insuper sanguis casu aliquo intra sinistrum sinum ita fermentescens, ut bul-
lam excitet velo viscido comprehensam, quæ sit amplior amplitudine arte-
riæ, ac majoris resistentiae ad crepandum per constrictionem externam,
quam vis contractionis cordis (quod etsi difficile creditu est contingere
tum ob maximam contractionis vim in corde, tum ob insignem, quæ esse
deberet amplitudo bullæ, tum ob incredibilem tenacitatem veli, quo com-
prehendenda esset, tamen cum hæc singula sint inter possibilia, etiam hic
modus recensendus est;) cor igitur in contractionem venire non poterit,
quousque bullæ illa vel ex se non crepat, vel non cumulatur tanta vis spiritu-
um, qui ipsam diffingere, vel comprimere valeant, unde intermissio pul-
sus continget. Sed id ipsum etiam contingit necessariò, si ejusmodi fer-
mentatio excitetur in dextro ventriculo. Esto enim illud; igitur in pul-
mones non trudetur sanguis, quousque bullæ aut non rumpitur ex se, aut
diffingitur, vel comprimitur vi spirituum: interim autem juxta naturæ or-
dinem effluit sanguis e pulmonibus, & ad hoc, ut ad alternas quasque re-
stitu-

Externa quælibet
superius premen-
tia basim cordis:
sed & polypus, &
quicquid simile
in auriculis, &
quid conjunctur
habet.

Fermentatio san-
guinis intra ven-
triculos, &

Uuu

stitutiones auricularum præsto sit novus sanguis à pulmonibus, oportet ut per pulmones continuè fluat, & continuè fluit, si alternè immittatur per alternas contractiones cordis ad naturæ leges; alterne igitur non immissio sanguine in pulmones, non erit fluxus ejus per pulmones continuus, unde dabitur aliqua sinistrae auriculæ restitutio, in qua nulla portio sanguinis præsto erit, & nullus succedet pulsus. Patet igitur, ex fermentatione sanguinis in dextro ventriculo tolli quidem pulsum, non quatenus impediatur motus introsum sinistro ventriculo, neque quatenus prohibetur idem motus ventriculo dextro, sed quatenus per interceptionem hujus motus in hoc sinu prohibitur continuus fluxus sanguinis per pulmones, & derivatio ejus ad sinistram auriculam per tempus naturali ordini pulsus aptum. Et in hisce igitur intermissionibus à fermentatione sanguinis intra ventriculos provenientibus nihil mali sentire poterit laborans in qualibet parte corporis, sed solummodo intermissionis tempore percipiet quiddam cor veluti tendens, ac trudens extrosum, nempe flatum, qui superet nisum contractionis, vel, quod erit factu facilis, subito trudat extrosum, antequam liquida in sinus exciderint, & prohibeat, ne excidant comprimento, atque ita occludendo emissarii non nisi per copiam spirituum successivè confluentium, vel disruptionem bullæ discludenda. E converso facta supponatur contractionis, supponaturque similiter aliquid successive circa cor cumulari, quod eidem se restituere tentanti locū non faciat: non restituatur equidem, & sumi canaliculi, ex quibus derivanda sunt liquida, perseverabunt in eodem statu, quo se habent tempore contractionis: tum autem à vi contractionis, seu tensionis occluduntur; occlusi igitur persistent, nec contrahetur Cor, quo usque non restituatur. Illud itaque quod cumulari supponitur circa cor, sit pinguedo, lapis &c., ut superius sit tumor interior pericardii, sit aqua ejus copiosior, sit pus empyicorum, aqua hydropticorum, cohalitus pericardii major cum septo transverso, quo fiat, ut trahatur deorsum pericardium magis, quam in naturali statu, unde ad contactum, & pressionem Cordis veniat: sit tumor ejusdem septi, pericardium ad usque Cor premens, tumor quidam amplior in visceribus abdominis proximis septo, vel in septi superficie, quæ abdomen respicit, sintque hi tumores ejus virtutis, ut urgere septum possint, quo usque nitatur in Cor tam validè, ut restitutionis motus liber impediatur. Cum hæc omnia impedimenta cedentia sint, poterunt per confluxum successivum spirituum ad occlusa emissaria simul nientium, ac demum vim occlusionis superantium tolli, ac tum cor contrahetur, & exprimet contentum sanguinem, quibus addes pulmonum tumores in cor nitentes, addes polypos, vel similia majoris molis, quæ ad pressionem cordis perveniant, qualis ille, quem vidimus in sene aquæ ardantis

Quid conjunctum
habeat.

Omne prohibens motum restitutio-
nis in corde, cu-
jusmodi sunt re-
censita superius,
aque insuper tu-
mores, & coha-
litus cum septo
abdominis, pul-
monum, & poly-
pi insigniores, &

ad affluxū hujus
per venas, atque a
igitur sanguis eo
guis ad auricula-
plebitur; neq;
sus non interru-
ptum moritur es-
tā, vel in aliqua
fumosa tum pen-
paucillimā genera-
te. Supponatur
tatem sinistrae au-
corporibus, & ad

mercator. Cum his autem pulsibus à prohibita restitutione Cordis pendentibus conjuncta quidem erunt pleraque, quæ cum superioribus, dolores, Quid conjunctum habent? gravitates, anhelitus, inflammations, capites &c. : sed semper erit necessario post intermissionem succedens pulsus parvus ; cum etenim cor non restituatur penitus, cavitas non erit tantæ amplitudinis, ut excipere possit totum sanguinem, unde parvus pulsus : sed & erit frequentissimus, & vix quicquam temporis inter duas quasque pulsationes habens ; neque enim auticula contrahi poterit ex toto, neque ex toto ventriculus, unde motiones violentæ cum doloris sensu, & propter moram diuturniorem sanguinis circa cor etiam sensu caloris, unde derivatio subita spirituum per refluxum à dolore, & subita, ac subito facta post primam contractionem secunda contractio. In quibus autem intermissione proveniet à tumoribus in abdome septum transversum prementibus ad usque cor, & ejusdem Cordis restitutionem impudentibus, dabuntur quæ cum ejusmodi tumoribus conjuncta sunt, qui cum esse necessario debeat magnæ molis, facile dignosci poterunt : & ad tumores redigendæ sunt insignes inflationes ventriculi, vel intestini Choli, quoties eandem pressionem possunt producere. Superest jam ut exponamus, quibus modis fieri possit, ut sanguis non influat in sinistrum sinum cordis, aut si influxit, effluat, quæ etsi facile patent ex superioribus, & Anatomicis, sunt tamen hic exponenda diligentius, ut res planissimè intelligatur. Primo igitur non influet sanguis in sinistrum ventriculum, ita ut pulsum continuum producere possit, si corpus universum penuria sanguinis laboret, ita ut neque continuè in dextrum sinum possit influere. Quoniam enim, ut superius, ad continuum affluxum ad auriculam sinistram requiritur tanta copia sanguinis, ut pulmonem implete, & ad hoc, ut pulmo continuè plenus existat, opus est continuò affluxu sanguinis ad auriculam dextram, & ad affluxū hujusmodi requiritur copia sanguinis insignis, tanta nempe, quæ per venas, atque arterias omnes fluxum non interrupti sanguinis producat, si igitur sanguis eo usque deficiat, ut fluxus hic haberi non possit, neque sanguis ad auriculam dextram continuè deducetur, neque pulmo eodem implebitur ; neque fluet continuè ad auriculam sinistram, seu non fiet pulsus non interruptus, sed intermittens. Erit autem ejusmodi pulsus in jam Quid conjunctura habeat? jam morituris ex longo morbo, vel breviori, sed quia sanguinem absumferit, vel in aliqua parte corporis cohibuerit, & ante mortem erit lasitudo summa tum penuria sanguinis, cùm penuria spirituum, qui sane non nisi paucissimi generari poterunt, sanguine, qui est ipsorum materies, deficiente. Supponatur jam polypus, tumor, adeps, vel aliquid ejusmodi cavitatem sinistre auriculae occupans, vel eadem exteriùs pressa non absimilibus corporibus, & acta introrsum. Licet igitur supponatur sanguis aptæ quantitatis

Polypus in sinistra auricula, tumor &c. vel extrinsecè quid simile premens, &

titatis per venam pulmonariam ad usque auriculam sinistram fluens, in ipsam tamen derivari non poterit, antequam superaverit resistentiam oculudentem, vel implentem productam à polypo, & similibus vel interius occupantibus cavum auriculae, vel exterius prementibus: superari autem illa resistentia non poterit per unicum affluxum, sed expectare oportebit, quounque plurimum sanguinis coacervatum sit ad auriculam, cuius vi simul collecta superetur tandem resistentia impedimentorum interius, vel exterius repugnantium influxui sanguinis; igitur siet intermissionis pulsus. Hic dabitur dolor cum calore premens ad basim Cordis propter majorem copiam sanguinis ad auriculam sistentis, & tumorem vel quicquid simile auriculam urgens exteriora versus: aderit difficilis respiratio substante sanguine ad pulmones, & intra ipsos, & modo esse poterit magna, & rara, modò magna, & frequens, prout aut stimulus à dolore veniens, aut assuetudo, vel voluntas ægri tulerit. Et hæc igitur intermissionis ratio non erit judicatu facilis, à qua causa proveniat, cùm conjuncta habeat communia cum aliis. Imminebit autem periculum, ne vena pulmonaris ab auricula divellatur præcipue, si impedimentum prohibens influxum sanguinis sive interius sive exterius fuerit superato difficultius, ita ut plurimum sanguinis ad auriculam intra venam cumuletur; ejus enim infarto, pulmonum impetu, & tractu cordis validò, dum movetur, facile fieri poterit, ut divellatur, quemadmodum aliquando in iis, qui repente mortui sunt, factum vidimus, in iis nempe inventa vena pulmonaris ab auricula sinistra divulsa. Eadem intermissionis necessariò succedit, si non absimilia impedimenta reperiantur vel in trunco venæ pulmonaris, vel in ejusdem ramis majoribus, vel per maximam partem pulmonis, ita ut tanta copia sanguinis prohibeat ne fluat, continuus fluxus per truncum dari non possit, vel in ramis, aut trunco arteriæ pulmonariæ, vel in dextro sinu, vel dextera auricula, vel demum in utrisque truncis venæ cavæ, ascendentे scilicet, ac descendente, vel ad confluxum eorundem; in quacunque enim harum partium illud impedimentum tale fuerit, ut exigat moram sanguinis, ad hoc, ut per ipsum sanguinem impedimenti resistentia superetur, siet ex superioris expositis, ut vel primariò sanguis non influat in auriculam, & sinistrum simum, si impedimentum sit à pulmonibus ad usque auriculam, vel secundariò, si impedimentum sit à pulmonibus ad usque venæ cavæ ramos, quatenus ejusmodi impedimentum prohibet, ne sanguis continuo fluxu, & sui serie non interrupta fluat per pulmones. Si quidem verò impedimentum fuerit per totum truncum venæ pulmonariæ, non verò intra pulmones, eadem succident, quæ ab impedimento in auricula, nisi quod erit respiratio aliquando difficultior, & majoris nisus, cum major copia sanguinis intra pulmones resistat, quæ extra fluere, si impedimentum esset remotius.

Adhuc

Quid conjunctum
habeat.

Impedimenta
similia in trunco
venæ pulmonariorum
ad usque pulmo-
nem, & à pul-
mone ad usque
Vene Cavæ
ramos, &

Quid conjunctum
habeat.

Adhuc difficultius est
tineat ad nos ar-
inta pulmones di-
pulmonia. S-
um utriusque t-
mali; sed ader-
bus proximis fi-
necessitate. S-
vel confluxum
vena ab auricu-
mentorum spe-
debeat singula-
grumi &c.; sed
pectoris, in qui-
dum cavitatem
intra pectus conti-
si, & auriculas, q-
ut per eorum pectio-
nes, intermissione-
tis ipsonum vis, ut pe-
luer, & eodem sang-
io superaretur. H-
& hydropes. Ego
duplicaturas me-
tioris, nempe ca-
autem illæ mem-
cavitationes pectio-
tibus contenti ut
diastino, si inter-
ob pressionem,
aliquod empypes-
turas defluerit,
tus fuerit, In fi-
lupremi poterunt
rus sanguinis. Q-
filia sanguinis eren-
tur corporibus co-
branas distra chles
num tantum niss-

Adhuc difficilior erit respiratio, si impedimentum sit intra pulmones, & pertineat ad ramos arteriarum; tunc enim quantum fere sanguinis influeret, tantum intra pulmones detinebitur, & facilè superveniet inflammatio, seu peri-pneumonia. Si verò sit ad ventriculum dextrum, auriculam ejus, confluxum utriusque trunci venæ cavæ, vel ad eosdem, respiratio nihil patietur mali; sed aderit dolor gravans cum calore, & tensione ad Cor, ex quibus proximis stimulis vitiabitur motus pectoris pro corundem stimulorum necessitate. Similiter igitur si impedimentum sit ad auriculam dextram, vel confluxum utriusque trunci Venæ Cavæ, periculum erit, ne eadem vena ab auricula divellatur. Operæ pretium non est singulas impedimentorum species enumerare, cum facile pateant, qua ratione operari debeant singula, si sint polypi, si tumores, si ossa, si lapides, si adeps, si grumi &c.: sed est aliquid addendum de empyemate, atque hydrope pectoris, in quibus morbis pus, vel aqua, sive aliud quodlibet liquidum cavitatem pectoris occupant, adeoque premant oportet quicquid intra pectus continetur. Affero igitur, etiam ab his ita posse premi vasorum, & auriculas, quin imò, ut superius indicavimus, etiam cor ipsum, ut per eorum pressionem excitetur intermissio pulsus. Et sanè dubitari non potest, intermissionem pulsus excitandam per illa liquida, si quidem tanta esset ipsorum vis, ut prohibere posset naturalem influxum sanguinis in sinus suos, & eodem sanguine ad locum pressionis cumulato eadem demum pressio superaretur. Hoc igitur fieri posse ostendamus oportet in empyemate, & hydrope. Et primò cum trunci vasorum, & auriculae contineantur intra duplicaturas mediastini, quæ communionem non habent cum reliquo pectoris, nempe cavitatibus utrinque pulmonem continentibus, duplicaturæ autem illæ membraneæ sunt; inter ipsas igitur facile exsudabit pus, vel aqua cavitatum pectoris: imò fieri poterit in hydrope, ut origo humoris in cavitatibus contenti utrinque ad mediastinum positis devenerit ab eodem mediastino, si inter duplicaturas ejus ruptus fuerit canalis aliquis lymphaticus ob pressionem, vel quamlibet alias causam disrumpentem: quin etiam aliquod empyema dari poterit, cuius pus ex spatio inter mediastini duplicaturas defluxerit, si intra idem spatium aliquis tumor, abscessus &c. suppuratus fuerit. In singulis igitur hisce casibus quà trunci Vasorum, quà auriculae premi poterunt tanta pressione, quæ superet momentum naturalis influxus sanguinis. Quia verò etiamsi pus, aqua, & lympha penitus incomprehensilia supponerentur, perinde est, ac si comprimi possent, quoties continentur corporibus cedentibus, ejusmodi autem liquida continentur inter membranas distractiles, extensilesque; igitur cumulato sanguine ad loca pressionum tantum nisus postremò cumulabitur, ut superari possit momentum

pressionis, & pulsus, qui intermisserat, excitabitur. Intelligatur secundò pus, aqua &c. intra cavitates pectoris; erit igitur ad contactum pericardii, & in ipsum nitetur non solum vi sua quaquaversum, sed vi, qua urgetur à pectore, septo, & pulmonibus, quorum percussionibus fieri non potest, ut quaquaversum non dissiliat magno cum impetu, & se, quaqua potest, intrudat. Itaque hydrope, vel empyemate diutius protracto poterit tantum liquidi exsudare in spatum inter cor, & pericardium, ut idem spatum penitus impleatur, imò infarciatur, atque impediat Cor à sua restitutione, quousque cumulentur tanti spiritus, & tantus sanguis, ut cor in vehementissimam contractionem agant ipso priùs distracto per cumulatum sanguinem, cui succedit nisus in restitutionem ejusdem roboris superans, quantum potest, momentum à resistentia infarti pericardii proveniens. Sed & hoc ipsum intra brevius temporis spatum contingat oportebit ratione pulmonum; pus enim, vel aqua & per vim suam quaquaversum, & per impulsus costarum &c. multo facilius premet pulmones, & ad contactum perducet vasa pulmonaria extra ipsos posita solum extrinsecam eorum superficiem urgendo, unde intermissio pulsus modo in superioribus non semel exposito. Si verò intra pulmones exsudet, sed vel sit tenacior, quām quæ reddi possit per asperam arteriam, vel reddatur solum aliqua ejus portio, reliqua premente vasa insigniora, prohibebitur, ne sanguis sit sibi ipsi continuus intra vasa pulmonis, & fiet pulsus intermittens. Postremò etiam his omnibus omissis poterit hydrops, vel empyema intermissionem pulsus producere. Fac enim puris &c. copiam esse tantam, ut quo tempore sit expiratio, seu amplitudo pectoris sit minor, tota ejusdem pectoris amplitudo impleatur ab illo liquido, sive sit pus, seu quidvis aliud impleatur, inquam, & infarciatur: nitetur illud in utrumque venae truncum, imò etiam basim Cordis, auriculas, pericardium, eoque major erit ejusmodi nisus propter impetum impressum quaquaversum à restitutione costarum, & septi, qua re vasa, & partes illæ poterunt occludi, & cohiberi à motibus, unde intermissio pulsus, quousque nisus ille perdurabit. Fiat jam inspiratio, quoniam pus &c. est aere gravius, & quidem pluries; igitur momentum ejus quaquaversum majus est momento aeris, quare statim ac contrahuntur musculi pectoris, hoc est, sit major ejus cavitas, priùs liquidum illud diffuet quaquaversum etiam comprimendo pulmones, quam subeat ipsos aer, atque extendat, & impletat spatum pectoris auctum per inspirationem. Itaque rami Venæ Cavæ, & reliquæ partes à pressione liberabuntur, & pulsus excitabitur, qui non intermitte necessariò in expiratione succedente; poterit enim pars liquidi exsudasse in pulmones, & per os abiisse extra corpus, vel exsudasse in vasa sanguinis, vel succedere expiratio minor, hoc est, non ita constrin-

constringens pectus. His autem conjuncta erunt quæcunque hydropem pectoris, aut empyema comitantur: non erit tamen tutum affirmare, si in eo empymatico detur pulsus intermittens, ejusmodi intermissionem provenire à pure; poterit enim dari alia causa intermissionem pectoris, & pectoris tam parvæ copiæ, ut nihil habeat cum ipsa negotiis. Ab omnibus igitur expositis causis intermitteret pulsus per prohibitum influxum sanguinis in sinistrum cordis sinum. Etsi autem supponatur sanguis in hunc ipsum simum influere posse, adsit verò aliquid intra, vel extra truncum arteriæ impediens ad certum tempus effluxum ejus, ut polypus, tumor &c. intermitteat pulsus: sed cum hæc facillima sint & abundè pateant ex superioribus, iis ulteriùs non immorabimur. Esto insuper dolor vehemens præcipue circa præcordia, & cor ipsum; fiet igitur per nervos cordis refluxus vividus, & copia spirituum in auriculas cordis naturali multo major, atque frequentior, quæ proinde tanta esse poterit aliquando, ut easdem in perpetua contractione detineat. Cum itaque vis naturalis contractionis in auriculis per influxum naturalis copiæ spirituum tanta sit, ut superet pressionem sanguinis affluentis per venam cavam, aut pulmonariam, ejusmodi igitur contractionis vis erit ipsa pressione sanguinis multo major, quoties augetur influxus spirituum, unde à pressione sanguinis discludi auricula non poterit. Imo verò idem sanguinis continuus affluxus faciet, ut validius, & diutius, quin etiam ad usque mortem auriculae occlusæ persistant; quoniam enim membranæ venarum sunt distractiles, & earum opposita latera ad contactum perducuntur per contractionem auriculae; auriculis igitur in contractione persistentibus sanguis continuè superaffluens, nec opposita latera à contactu removere valens, venam statim supra auriculam extendet in sinum, qui in auriculam ipsam nitetur, unde hæc in occlusionem magis urgetur, ex quo fiet, ut etiamsi dolor cesseat, auricula debeat in occlusione persistere non quidem propter spiritus, sed propter pressionem incumbentis sinus sanguine pleni, quo in statu perseverante Animali brevi succedere potest Mors, ut patet. Neque necessarium est, ut in ejusmodi refluxu valido aut cesseat respiratio, aut plurimum à naturali statu recedat; cum enim motus pectoris non sit isochronus motui cordis, & resistentia costarum sit multo major, quam resistentia pressionis à sanguine ad auriculas, multo minor copia spirituum sufficiet detinendis auriculis in perpetua contractione, quam musculis respirationis, ex quo fiet, ut sanguis universus, qui jam in pulmonem influxerat, trudi extra ipsum possit, & sinistram auriculam, ut expositum, premere. Quod si etiam respiratio cohibeatur per ejusmodi refluxum, intercipietur illa musculis in perpetua contractione persistentibus, unde pulmo in dilatatione persistet, & sanguis jam intrusus effluet ad auriculam sinistram, eamque

Quicquid prohibens effluxum sanguinis è sinistro sinu in arteriam magnam.
Dolor vehemens ad cor.

que modo exposito premet. Itaque dupli de nomine pulsus in vehementi ad Cor dolore potest intermittere, & quia scilicet auriculae per vividum, & copiosum refluxum à restitutione impediuntur, & quia sanguis continuè affluens easdem à superiori parte premit, & validius in contactum urget, quod et si intermissionem pulsus produceret, licet ad auriculam solum dextram contingenter, adhuc magis, & fortiori à causa producatur oportet, cum sanguis à pulmonibus refluens, qui cæteroquin ab eadem intermissione per aliquod breve spatum temporis præservasset, eandem compressionem ad auriculam sinistram pariet. Ex his autem fit, ut alio insuper de nomine intermissione pulsus conservetur, & diutius protrahatur, ac demum in mortem abeat; sinistra enim auricula in occlusione persistente, nihil sanguinis in arteriam truditur: interim autem qui per piam matrem, & musculos corporis fluebat derivatur in venas; nihil igitur pressionis, nihil sanguinis ad cerebrum, & musculos ducitur, unde nulla ex cerebro spirituum expressio, nulla iis generandis materies, unde nihil spiritum ad cor, & nullus ejus nitus in motum: sanguis autem supra auriculas interim easdem premit, & prohibet, ne discludantur; nihil igitur superincubentis sanguinis derivari in arterias poterit per paucos illos spiritus superstites adhuc in nervis, unde brevi Animal viribus fractum mori poterit. Hæc autem eo facilius contingent, si dolor ille ejus sit conditionis, ut per ipsum fiat refluxus musculos universi corporis in motu tonico detinens; cum etenim in ejusmodi motu musculi vix contrahantur, minimus impetus ab ipso communicabitur sanguini per venas refluo, sed eo concepto impetu sanguis ad auriculas premit: igitur nitus sanguinis eo minori vi superari poterit ab auriculis, dum contrahuntur, seu minor copia liquidi requiretur ad perpetuam auricularum contractionem. Patet autem ex his, quemcunque motum liquidum per nervos tam vividum, & in perpetua contractione auriculas detinens, producere debere intermissionem pulsus. Si itaque sit odor aliquis, qui vel natura, vel per assuetudinem sit alicui tam gravis, ut species ipsius tremens liquidum nervorum in vividum refluxum agat, intermittere poterit, ac debet pulsus superstite, etiam, aut vix vitiata respiratione, coquè facilis, si in actu sensus corpus totum motui impotens sentiatur; erit enim tum signum motus tonici: idemque prorsus continget, si quis ira corripiatur vehementius, lætitia gestiat effusius, timeat intensius, atque uno verbo per motum cuiuscunque speciei vividioris, ita ut per ipsam fluxus derivationis fiat copiosus, & frequens: tum enim dari poterit musculorum, & præcipue minorem resistentiam superantium perpetua contractio. Hinc patet, eandem intermissionem facile producendam, si molestum aliquid ventriculum afficiat; tum etenim refluxus fiet, ut de dolore superius expostum, & ejusmodi refluxus primo ad cor deduci poterit per ramos nervis ventri-

Gravis odor.

Ira, lætitia, timor
vehemens, &
quæcunque speci-
es vividior.

Molestia ventri-
culi.

ventriculi communes, unde cor subito afficietur: similius de causa affecto utero, renibus, liene, septo &c. per refluxus solos. Quod si intra Uteri &c. quae has partes fermentescat aliquid ita, ut ipsas in insignem molem extendat, & septum premere cogat, & pericardium, & Cor, ita ut restitutionem ejus impedit, fiet intermissio per pressionem, de qua superius. Si vero ex iisdem partibus aliquid trajiciatur in vasa, quod fermentescere possit, prout illa fermentatio contingit aut in pia matre, ubi nimis premat, & spirituum fluxum, vel generationem impedit, aut in nervis cordis, aut in arteriis coronariis, aut in auriculis, aut in ventriculis cordis, fiet intermissio pulsus per fermentationem, ut superius expositum: similiterque si ab iisdem partibus trajiciatur in vasa aliquid, quod haerere possit Cordi, aut intra ventriculos, aut ad villos, & sit vividi stimuli, excitabit dolorem, aut insignem molestiam in Corde, unde refluxus, & perpetua contractio, qui sunt modi intermissionis per consensum. Nimia etiam evacuatio sive Evacuatio nimia. per hemorrhagiam quomodounque factam, sive per medicamenti potionem, eandem intermissionem producit vasa sanguinis nimis exhaustiendo, hoc est, subtrahendo materiam spirituum, & minuendo pressionem, unde influxus eorum neque ad cor, neque ad reliquos musculos; sed & alia datur intermissioni pulsus ratio, quae praecipue in missione sanguinis contingit licet raro, etiam sanguis mittatur in minori quantitate, & haec fit Missio sanguinis etiam parcior. subito, postquam aliquid sanguinis effluit, ita ut deficere patiens videatur. Et id primò facile potest contingere in pavidis, & de rei exitu dubitantibus, & sibi ipsis plus aequo cavere studentibus; excitabit enim tum species timoris vividior, & sanguis cessabit a motu non restitutis auriculis. Sed posibile est id ipsum contingere etiam sine ullius speciei excitatione. Fac enim, delicatum aliquem, & pauci sanguinis; statim igitur ac sanguis mittitur, quicquid ejus in vasis reliquis continetur, nitetur in partem minimè resistenter, nempe in factum emissarium, & reliqua vasa omnia minus extensa remanebunt, & pauciorum sanguinem continebunt, unde in cerebro pressio multo minor, & motus spirituum tardior, & generatio eorum parcior, & si quidem missio pro ratione illius temperamenti fuerit amplior, quamquam cæteroquin exigua, facile in mortem veniet non superstite tanto sanguine, quo premi cerebrum &c. possit. Contra finge alium plenioris habitus, in quo vasa infarta sint; omnia igitur per infartum sanguinem nitentur quaquaresum vivide, & singulæ particulae sanguinis erunt momenti maximi, quo se ferent toto impetu quaquaresum arterias tantum non exhaustiendo, si daretur exitus: detur igitur exitus per foramen, ex quo sanguis mittitur; sanguis igitur universus se eo devolvet cum impetu, & arteriæ plurimum exhaustiri poterunt, pressio cerebri influxus, & generatio spirituum maximè minui cum cæteris,

teris, quæ mox exposuimus, intermissionem pulsus producentibus: unde his affectionibus minus erunt obnoxii medii temperamenti homines, in quibus nec cavendum à minori quantitate sanguinis, quæ licet minimum minuatur, vasa exhaerit, neque à majori, quæ per minimum impetum ab iisdem vasibus.
Nimia frequentia se ex se ipsa proripit. Hæc autem omnia quid conjunctum habeant, ex ipsa expositione manifestè patet. Ex his autem singulis colligitur, à nimia etiam frequentia pulsus intermissionem ejus posse succedere. Quoniam enim ad hoc, ut utraque auricula aptè impleatur, hoc est, impleatur naturali quantitate sanguinis, opus est certo spatio temporis, quo sanguis è summis venis fluere possit in auriculas, & eodem spatio temporis eadem auriculæ in distractione perseverent; si igitur per intervalla eo spatio temporis minora contrahantur, hoc est, cum pulsus est tam frequens, ut spatiū inter utramque pulsationem minus sit, quam quod requiritur ad derivandum universam naturalem quantitatem sanguinis in auriculas, ejus solummodo portio deducetur in ventriculos, & arteriam magnam, reliqua subsistente ad auriculas. Cum igitur per venam cavam continuè interim affluat novus sanguis, & per pulmonariam similiter, illo scilicet, quo jam resertus erat pulmo, prementur auriculæ validè, & ad occlusionem detinebuntur, seu restitui impudentur, unde intermissio pulsus, quo usque tantum spiritum cumulatum fuerit, ut facto simul impetu perrumpere possint in villos, eosque magis, ac tanta vi contrahere, ut ab illa contractione se se restituent superent momentum pressionis à superurgente sanguine provenientis. Id verò etiam difficilius succedit; cum etenim ratione illius nimiae frequentiae parum sanguinis in arterias trudatur, pauci etiam spiritus generabuntur, & cerebrum minimè premetur, unde auriculæ facilis comprimentur à superurgente sanguine, & cumulandi spiritus esse poterunt minoris copiæ.

stimulus ubique que ad cor. Quia verò quicquid stimulat, prout magis, vel minus vivide id præstat, magis, aut minus copiosum influxum per derivationem in

vulnus, aut ulcus ejus, & quicquid ex superioribus cum stimulus lo conjunctum. musculos parit, seu in re nostra plus minus frequentem contractionem cordis, seu pulsum; quoties igitur dabitur stimulus tam acer, ut per ipsum existentur contractiones, quarum inter utramque minus excurrat temporis, quam quod requiritur ad derivandam in auriculas naturalem quantitatem sanguinis, brevi intermitte pulsus maximè periculosus propter cumulationem sanguinis ad auriculas, & defectum spiritum, ac pressionis in cerebro: quare hæc intermissio haberi poterit à vulnera cordis, ulcere, inflammatione &c. & à singulis pressionibus, ceterisque non naturaliter cor sufficientibus superius expositis, dummodo cum stimulus conjuncta sint hujus certæ conditionis, quam hic explicavimus. Ex his autem omnibus patet, pulsus intermissionem posse provenire, & quidem modis pluribus à

Plethora.

pletho-

plethora; cum plenitudine enim, & quasi infartu vasorum dabitur nimia pressio cerebri, unde intermissio pulsus à superius descripta pressione illius partis: stimulus ad cor à nimio calore nimii sanguinis, unde & per stimulum: ex nimia copia sanguinis difficilis motus per arterias, unde extrusio ex dextro sinu non universi sanguinis in ipsum deducti, sed partis ejus, unde paulatim prohibita contractio cordis, & ob eam causam intermissio: afflatus nimius ad auriculas prohibens, vel ne contrahantur, vel ne restituantur, unde ex iis intermissiones, & hæ intermissiones facilè contingent, atque recurrent in illo plethorico à cibo, cum per ipsum augeatur quantitas sanguinis; à motu corporis, vel animi, quibus sanguis incalescit, & rareficit; à pressione vasorum insigniorum per infartum ventriculi à cibo, pondere externo, vestibus nimis adstrictis, conceptu, & gestatione uteri, prout fœtus in spinam decumbit, aut in latus: ab anni temporibus humidis præcipue, quibus vasa infarciuntur: à cibis fermentescientibus, & si quæ his sunt similia. Et ex his deduces rursus, etiam à cacochymia intermissionem producendam, primò si sit cum copia humorum plethoræ respondente: secundò etiamsi desit copia, sit illa cacochymia conjuncta cum humore acri, qui cor nimis vellicet, & producat intermissionem per stimulum, vel cum humorum viscitate, seu lentore; horum enim resistentia ad motum fieri poterit, ut etiam ad tenuissimos canaliculos pia matris diutius hæreant, & emulcentur, unde tandem cerebrum nimis prematur, & intermissio succedat, vel hæretere poterunt ad auriculas, & cavitates cordis, & intermissiones iis de nominibus provenient, quas ante exposuimus. In utroque autem casu, nempe tam in plethora, quam in cacochymia cum nimia quantitate conjuncta, et si cætera jam enarrata intermissionem non producerent, oriri illa posset à solo infartu vasorum sanguineorum per villos cordis repentinum, quoties ille infartus ita vasa extenderet extrorsum nitendo, & majorem sibi locum faciendo membranas villorum ita comprimeret, ut sinus eorundem villorum occluderentur, quo eodem tempore minimi etiam nervorum ramuli pariter ad usque occlusionem comprimi possent, unde cordis prohibita contractio, seu pulsus intermissio. Quod si infartus vasorum non esset tantus, sed solum ex parte occluderentur sinus, & nervi, pulsus minor, & rarius solum contingere, ac tum virium succederet imbecillitas non ratione sanguinis, qui non desiceret, licet motus cordis esset rarus, & debilis, sed quia ex parte occlusis nervis, & constrictis villorum sinibus copia spirituum, & sanguinis minor in eosdem influere posset, unde minor expansio- nis impetus, seu minus virium robur, cum hoc ab illa plane pendeat.

Cacochymia.

XXX 2 Succe-

Succedentia.

Inmissionibus pulsuum brevi, aut statim facilè succedet virium imbecillitas, syncope, aut palpitatio cordis, & hæc quidem, si intermissione conjuncta sit, vel pendeat ab aliqua causa, quæ cor, & nervos ejus validè stimulet, unde spiritus in vividum refluxum agantur, & cor jaçtent cerebrius, & vehementius: si verò intermissione aliquanto diuturnior, ita ut è cerebro omnis antea cò deductus sanguis in venas traducatur, antequam pulsus rursus exicitur, subito concidet animal quasi fractis viribus, & velut emortuum: cessabit enim pressio spirituum à pia matre, eorumque motus vividus: si verò sit per penuriam spiritum, aut sanguinis, aut utriusque, sive quia sanguis detineatur ad aliquam partem, sive quia absuntus sit, succedit virium imbecillitas. Sed de his singillatim mox.

SYNCOPE, Lipothymia, Lipopsychia, Apopstia, Eclysis, Asphyxia.

Stupor vox apud Hippocratem, & antiquos Græcos in usu non fuit, & ejus vice utebantur nominibus λειποθυμία, λειποψυχία, ἀσφυξία, & ἀποψυτία, quorum asphyxia gravissimum est malum, reliqua ejusdem fere gradus. Circa tempora autem Galeni inventa vox συγκοπή, quæ significat morbum graviorem lipothymia, & duobus reliquis, Asphyxia leviorum, & definitur præceps virium omnium lapsus, vel si velis, ex vi Græcae vocis subita virium omnium simul rescisio, κόπτω enim scindo est: Lipothymia autem est deliquium animi; λέπτω enim relinquo, derelinquo, θυμὸς autem animus: similiter lipopsychia deliquium animæ, ψυχὴ enim anima est, & idem sonat ἀποψυτία, vel ἀποψυξία. Asphyxia autem est destitutio, vel privatio pulsus in toto corpore; σφύγω enim pulso, σφυγμὸς, vel σφύξις, pulsus. Demum ἐκλυσίς est enervatio, vel exsolutio virium; ἐκλύω enim exsolvo est. Est igitur Eclysis omnium horum morborum levissimus, gravior lipothymia, lypopsychia, vel apopstia, his gravior Syncope, gravissimus omnium Asphyxia, in quo æger sine pulsu in qualibet parte corporis fit. Differunt igitur hi morbi secundum magis, & minus, nempe majorem, aut minorem virium lapsum, & quidem subitum, qui cum pendeat à majori, vel minori pulsu, pulsu minimo succedit demum Asphyxia.

ANTE-